

Skötsel och användning av skog vid forntida färdleder

Inledning

Enligt lagen om fornminnen (295/1963) är lämningar av viktiga forntida färdvägar fredade.

Färdleder från sekelskiftet 1800 eller tidigare ses som viktiga forntida färdvägar. I norra Finland är de gamla vägsträckorna som varit färdvägar mellan fjärran belägna platser främst stigar som man kunde färdas till fots på.

En färdväg som är fredad enligt fornminneslagen består av den egentliga färdvägen och dess skyddsområde. Till färdvägen hör vägbanan samt olika konstruktioner och märken såsom träd med bleckor som utvisar rutten. Bredden på färdvägen definieras utgående från dess ursprungliga konstruktion och användningsätt. Om skyddsområdet inte har definierats på något annat sätt sträcker det sig minst två meter utanför de synliga delarna av vägen.

Färdvägar som finns i fornminnesregistret

I fornminnesregistret som upprätthålls av Museiverket finns cirka 90 forntida färdvägar som är belägna i skogsmiljö (läget 30.3.2009).

Vid skötsel och användning av skog ska forntida färdleder som nämns i fornminnesregistret beaktas. Skogsvårdsarbeten och avverkningar invid vägen och på dess skyddsområde ska göras så att

- markytan och konstruktionerna inte skadas,
- träd med bleckor som markerar en gammal färdväg samt andra tecken och konstruktioner bevaras, och så att
- man i regel undviker att köra med maskiner på objektet, inte utför markberedning eller stubbrytning och
- grenar och toppar samlas ihop och förs bort.

Färdleder som inte upptecknats i fornminnesregistret

Kännetecknen för en färdled är vägfåran, träd med bleckor, broar, terrasseringar, stenläggningar, andra vägkonstruktioner eller spår av trafik.

Om det i samband med eller vid planeringen av skogsvårdsarbeten eller avverkningar hittas en färdled som möjligen kan vara fredad enligt lagen om fornminnen ska Museiverket kontaktas. Skogsvårdsarbetet eller avverkningen stoppas på det här stället.

Museiverket bestämmer om det är fråga om en lämning av en viktig forntida färdväg och ger eventuella råd gällande skogsbruksåtgärderna.

Mera information http://www.metsavastaa.net/kulturlamningar_i_skogsbruket

- Utbildning i att identifiera och bevara det arkeologiska kulturarvet
- Använd fornminnesregistret
- Lär dig att identifiera
- Broschyren Fasta fornlämningar i skogsbruket

Efter hand som användningen av en färdväg minskar övertar växtligheten utrymmet, men känslan av en stig bevaras länge. Färdleden till Fjärrkarelen vid stranden av Kevättjärvi i Suomussalmi. Foto Museiverket, Päivi Maaranen 2007.

En färdrott bevaras om skogsvården planeras ordentligt och förverkligas väl. Foto Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio, Terhi Ajosenpää 2006.